

Vátryggingafélag Íslands hf.

Ársreikningur samstæðu

2016

Vátryggingafélag Íslands hf.
Ármúla 3
108 Reykjavík
Kt. 690689-2009

Vátryggingafélag Íslands hf.

Ársreikningur samstæðu

2016

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	2-3
Áritun óháðs endurskoðanda	4-7
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	8
Efnahagsreikningur	9
Eiginfjáryfirlit	10
Sjóðstreymisyfirlit	11
Skýringar	12-36

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samstæðureikningur Vátryggingafélags Íslands hf. („félagið“ eða "VÍS") fyrir árið 2016 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Aðalstarfsemi félagsins felst í vátryggingastarfsemi og fjárfestingum. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélags þess Líftryggingafélags Íslands hf. sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“.

Rekstur

Samkvæmt rekstrarreikningi og yfirliti um heildarafkomu nam hagnaður samstæðunnar á árinu 2016 1.459 milljónum króna (2015 nam hagnaðurinn 2.076 milljónum króna). Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir samstæðunnar 46.323 (2015: 44.874) milljónum króna og bókfært eigið fé nam í árslok 16.371 (2015: 17.552) milljónum króna. Á árinu 2016 var meðalföldi stöðugilda 192 hjá félaginu (2015: 191).

Í lok febrúar 2016 gaf félagið út víkjandi skuldabréf að nafnverði 2.500 milljónir króna. Skuldabréfin tilheyra eiginfjárbætti 2 og teljast til gjaldþols félagsins. Þau bera 5,25% verðtryggða vexti og eru til 30 ára með uppgreiðsluheimild og þrepahækkun á vöxtum í 6,25% 10 árum eftir útgáfu. Skuldabréfin voru tekin til viðskipta á Aðalmarkaði NASDAQ Iceland hf. þann 29. júlí s.l.

Hlutfé og samþykktir

Skráð hlutfé félagsins nam í lok ársins 2.296 milljónum króna, og er hver hlutur í félaginu ein króna að nafnverði. Hlutféð er í einum flokki sem skráður er á Nasdaq Iceland. Allir hlutir eru í sama flokki og njóta sömu réttinda.

Félagið keypti eigin hluti á árinu 2016 í samræmi við endurkaupaáætlanir félagsins. Voru á árinu alls keyptir 73 milljón hlutir fyrir 574 milljónir króna og á félagið nú 3,18% hlutfjár. Framkvæmd endurkaupaáætlunar lauk 9. september 2016 og hafa engir eigin hlutir verið keyptir síðan.

Hluthafar voru 989 í ársbyrjun og 806 í árslok.

Stjórn félagsins mun á aðalfundi leggja til að félagið greiði hluthöfum arð sem nemur kr. 0,46 á hlut fyrir árið 2016, eða um 1.023 milljónir króna. Gjaldþolshlutfall samstæðunnar að teknu tilliti til arðgreiðslunnar er 1,72 í árslok 2016. Að öðru leyti er vísað í ársreikninginn um breytingar á eigin fé samstæðunnar og ráðstöfun hagnaðar.

Tíu stærstu hluthafar í árslok voru:

Nafn hluthafa	Eignarhlutur
Lífeyrissjóður verzlunarmanna	9,9%
Grandier ehf.	8,0%
Virðing safnreikningur	7,6%
Gildi - lífeyrissjóður	7,0%
Stefnir - ÍS 15	6,4%
Óskabein ehf.	5,9%
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins A-deild	5,1%
Frjálsi lífeyrissjóðurinn	4,4%
Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitafélaga	3,2%
Steinunn Margrét Tómasdóttir	2,6%

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Stjórnarhættir

Um stjórnarhætti váttryggingafélaga er fjallað í lögum um váttryggingastarfsemi, lögum um hlutafélög, samþykktum og starfsreglum stjórnar félagsins. VÍS hefur fylgt framangreindu en auk þess telur stjórn VÍS stjórnarhætti félagsins í samræmi við leiðbeiningar Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtaka atvinnulífsins um stjórnarhætti fyrirtækja að því undanskildu að stjórn hefur ekki skipað sérstaka tilnefningarnefnd. Í samræmi við ofangreindar leiðbeiningar um góða stjórnarhætti og lög um ársreikninga hefur stjórn félagsins útbúið stjórnarháttayfirlýsingu sem birt verður í ársskýrslu félagsins og sem fylgirit með ársreikningi.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í júní 2016 samþykkti Alþingi töluverðar breytingar á lögum um ársreikninga. Lagabreytingarnar gilda með afturvirkum hætti frá og með 1. janúar 2016. Meðal lagabreytinganna er krafa um að í yfirliti með skýrslu stjórnar tiltekinna félaga skuli fylgja upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tenglum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Jafnframt skal gera grein fyrir stefnu félagsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum. Þá skal yfirlitið hafa að geyma stutta lýsingu á viðskiptalíkani félagsins, ófjárhagslega lykilmælikvarða og fleira. Hafi félagið ekki stefnu í tengslum við eitt eða fleiri mál samkvæmt lagagreininni skal gera skýra og rökstudda grein fyrir því í yfirlitinu. Félagið telst eining tengd almannahagsmunum og fellur undir fyrrnefndar kröfur um upplýsingagjöf sem koma til vegna innleiðingar á tilskipun Evrópusambandsins. Þess má geta að fyrir félög í aðildarríkjum Evrópusambandsins gildir ákvæðið frá og með árinu 2017. Vegna þess skamma tíma sem leið frá lagabreytingunum til loka reikningsárs hefur félaginu ekki reynst unnt að innleiða þetta ákvæði. Innleiðing mun eiga sér stað á árinu 2017 og fyrrgreindar upplýsingar munu verða birtar í næsta ársreikningi samstæðunnar.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðureikningur Váttryggingafélags Íslands hf. gefi glögga mynd af rekstrarafkomu samstæðunnar á árinu 2016 og eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar þann 31. desember 2016. Jafnframt er það álit okkar að samstæðureikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra geymi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar, stöðu hennar í árslok og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við. Frekari upplýsingar sem tengjast áhættustýringu má finna í skýringu 27 í ársreikningnum.

Stjórn og forstjóri Váttryggingafélags Íslands hf. hafa í dag farið yfir samstæðureikning félagsins fyrir árið 2016 og staðfesta hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 16. febrúar 2017

Í stjórn

Herdís Dröfn Fjeldsted
stjórnarformaður

Jostein Sörvoll
varaformaður

Helga Hlín Hákonardóttir

Reynir Finndal Grétarsson

Andri Gunnarsson

Forstjóri

Jakob Sigurðsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Vátryggingafélags Íslands hf.

Áritun um endurskoðun samstæðuársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað samstæðuársreikning Vátryggingafélags Íslands hf. („samstæðan“) fyrir árið 2016. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu samstæðunnar 31. desember 2016 og afkomu hennar og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð samstæðunni í samræmi við siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun samstæðuársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en beindum athygli okkar að þeim við endurskoðun á samstæðuársreikningnum í heild og við ákvörðun um álit okkar á honum.

Lykilþáttur	Viðbrögð í endurskoðuninni
<p>Mat vátryggingaskuldar</p> <p>Vátryggingaskuld nam 24.936 milljónum króna í árslok 2016 og er hún stærsta einstaka skuld samstæðunnar. Vátryggingaskuld er skuldbinding vegna vátryggingasamninga og skiptist í iðgjaldaskuld, tjónaskuld og áhættuálag vegna tilkynntra og ótilkynntra tjóna. Vísað er til skýringa 31.5-7 um reikningsskilaaðferðir og skýringar 24 um fjárhagsupplýsingar.</p> <p>Mat stjórnenda á áætluðum óuppgerðum tjónum, hvort sem þau hafa verið tilkynnt samstæðunni eða ekki, er lykilþáttur við endurskoðun vegna hárrar eðlislægrar áhættu við mat á væntum framtíðargreiðslum vegna orðinna tjóna. Það getur tekið nokkur ár að gera upp tjón og endanlegur kostnaður getur ráðist af þáttum sem eru óþekktir í árslok 2016 eða er ekki á færi samstæðunnar að stjórna. Mat tjóna sem hafa orðið, en hafa ekki verið tilkynnt til samstæðunnar, eru háð mestri óvissu.</p>	<p>Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að leggja mat á þær forsendur sem stjórnendur nota við útreikning á vátryggingaskuld samstæðunnar. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mat og prófanir á innra eftirliti samstæðunnar með skráningu tjóna og þeim gögnum sem notuð eru til að ákvarða fjárhæðir ógreiddra tjóna í árslok. • Prófanir á eftirlitsþáttum, sem náðu yfir aðskilnað starfa við skráningu tjóna, ákvörðun um sök og greiðslu tjónabóta, ásamt yfirferð stjórnenda á eftirlitsaðgerðum með greiðslu tjóna. • Prófanir og mat á tölvu- og upplýsingakerfum sem notuð eru við tjónaskráningu og flæði upplýsinga milli tjónakerfis og fjárhagskerfis, og prófanir á sjálfvirkum eftirlitsþáttum kerfanna. • Aðstoð óháðra tryggingastærðfræðinga við að meta tjónaskuld, sérstaklega orðin en ótilkynnt tjón, ásamt því að meta aðferðir stjórnenda samstæðunnar við mat tjónaskuldarinnar og mat okkar á því hvort bókfærð fjárhæð hennar sé viðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda

	<ul style="list-style-type: none"> • Mat iðgjaldaskuldar í árslok og hvort bókfærð fjárhæð hennar sé viðeigandi miðað við váttryggingasamninga sem eru í gildi. • Greiningar á þróun tjóna í einstökum tryggingagreinum með samanburði við fyrri ár þar sem frávík eru greind og skýringa aflað.
<p>Tilvist og mat á verðbréfum</p> <p>Bókfært verð verðbréfa nam 33.069 milljónum króna í árslok 2016 og er 71,4% af bókfærðum eignum samstæðunnar. Vísað er til skýringar 31.13 um reikningsskilaaðferðir og skýringa 15 og 26.2 um fjárhagsupplýsingar.</p> <p>Samstæðan á og stjórnar safni verðbréfa til að mæta skuldbindingum vegna ógreiddra tjóna. Samstæðan setur sér fjárfestingastefnu þar sem meðal annars er fjallað um samsetningu verðbréfanna og hversu mikla áhættu heimilt er að taka. Verðbréfin eru að jafnaði í vörslu banka og verðbréfafyrirtækja. Lykilþáttur í endurskoðun okkar er að staðfesta að verðbréfin séu til og í eigu samstæðunnar.</p> <p>Stjórnendur þurfa að meta skráð og óskráð verðbréf. Verðbréfin eru að mestu færð á gangvirði og er meirihluti þeirra skráður á markaði og hægt að nálgast upplýsingar um markaðsvirði bréfanna. Nokkur óvissa getur verið um matið, sérstaklega á skráðum verðbréfum þegar viðskipti eru strjál og á óskráðum verðbréfum, þar sem stjórnendur þurfa að gefa sér forsendur um ýmsa þætti sem hafa áhrif á matið. Þess vegna er mat verðbréfa lykilþáttur í endurskoðun okkar.</p>	<p>Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að leggja mat á forsendur sem stjórnendur nota við útreikning á verðmæti verðbréfa í eigu samstæðunnar. Í þeirri vinnu fólst meðal annars að:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Staðfesta tilvist og eignarhald verðbréfa í árslok með utanaðkomandi staðfestingum. • Staðfesta mat stjórnenda á skráðum og óskráðum verðbréfum í árslok. • Meta aðferðir og útreikninga stjórnenda samstæðunnar á skráðum og óskráðum bréfum með aðstoð verðmatssérfræðinga okkar. • Úrtaksskoðun á kaupum og sölu verðbréfa á árinu og að staðfesta að öll viðskipti séu rétt skráð.

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum samstæðuársreikningi og áritun okkar á hann. Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á samstæðuársreikningnum ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær séu í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Ársskýrslan liggur ekki fyrir við áritun okkar á samstæðuársreikninginn en við munum fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Áritun óháðs endurskoðanda

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram samstæðuársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins ber stjórn og forstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi samstæðunnar og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa samstæðuna upp eða hætta starfsemi hennar, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort samstæðuársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur samstæðuársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og forstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi samstæðunnar. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert samstæðuna órekstrarhæfa.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald samstæðuársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna varðandi fjárhagslegar upplýsingar eininga innan samstæðunnar til að geta gefið álit á samstæðuársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar samstæðunnar og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða varnaraðgerða við höfum gripið.

Áritun óháðs endurskoðanda

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun samstæðuársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum samstæðuársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Sigríður Soffía Sigurðardóttir og Sæmundur Valdimarsson, endurskoðendur, bera ábyrgð á endurskoðun samstæðuársreikningsins og þessari áritun.

Reykjavík, 16. febrúar 2017.

KPMG ehf.

Sigríður Soffía Sigurðardóttir

Sæmundur Valdimarsson

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2016

	Skýr.	2016	2015
Iðgjöld ársins		18.319.033	16.596.739
Hluti endurtryggienda í iðgjaldatekjum		(671.771)	(581.220)
Eigin iðgjöld	6	<u>17.647.262</u>	<u>16.015.519</u>
Vaxtatekjur		617.959	540.759
Gengismunur gjaldmiðla		(637.883)	(76.537)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna		2.017.015	3.611.893
Fjárfestingatekjur	7	<u>1.997.090</u>	<u>4.076.115</u>
Aðrar tekjur		170.625	166.096
Heildartekjur		<u>19.814.977</u>	<u>20.257.730</u>
Tjón ársins		(14.865.825)	(12.732.260)
Hluti endurtryggienda í tjónum		821.058	20.055
Eigin tjón	8	<u>(14.044.767)</u>	<u>(12.712.205)</u>
Breyting á áhættuálagi	24	24.838	(66.460)
Rekstrarkostnaður	9	(4.474.765)	(4.077.392)
Virðisrýrnun óefnislegra eigna	14	0	(1.429.988)
Vaxtagjöld		(173.187)	(3.347)
Virðisrýrnun viðskiptakrafna bakfærð	10	28.631	31.499
Heildargjöld		<u>(18.639.249)</u>	<u>(18.257.893)</u>
Hagnaður fyrir tekjuskatta		1.175.728	1.999.837
Tekjuskattar	11	<u>283.685</u>	<u>75.954</u>
Heildarhagnaður ársins		<u>1.459.413</u>	<u>2.075.791</u>
Hagnaður á hlut:			
Hagnaður á hlut og þynntur hagnaður á hlut	12	0,65	0,87

Skýringar á bladsíðum 12-36 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

	Skýr.	2016	2015
Eignir			
Rekstrarfjármunir	13	184.406	166.263
Viðskiptavild og aðrar óefnislegar eignir	14	809.972	880.725
Skatteign	11	618.535	360.850
Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur	15	28.669.835	27.837.680
Fjáreignir haldið til gjalddaga	15	4.357.527	4.319.826
Skuldabréf og aðrar langtímakröfur	15	41.461	48.431
Fjárfestingar með fjárfestingaráhættu líftryggingataka	16	1.232.526	1.338.485
Viðskiptakröfur	17	5.706.473	5.482.145
Endurtryggingaeignir	18	1.897.983	1.255.208
Aðrar kröfur	19	1.740.968	1.756.206
Handbært fé	20	1.063.335	1.428.183
Eignir samtals		46.323.020	44.874.001
Eigið fé			
Hlutfé		2.223.498	2.296.437
Lögbundinn varasjóður		625.620	625.620
Óinnleystar gangvirðisbreytingar verðbréfa		1.093.461	0
Óráðstafað eigið fé		12.428.163	14.629.991
Eigið fé samtals	21	16.370.742	17.552.048
Skuldir			
Víkjandi skuldabréf	23	2.573.693	0
Vátryggingaskuld	24	24.936.072	23.465.959
Líftryggingaskuld með fjárfestingaráhættu líftryggingataka	16	1.232.526	1.338.485
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir	25	1.209.987	2.517.509
Skuldir samtals		29.952.279	27.321.953
Eigið fé og skuldir samtals		46.323.020	44.874.001

Skýringar á bladsíðum 12-36 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Eiginfjárfirlit árið 2016

	Hlutfé	Lögbundinn varasjóður	Óinnleystar gangvirðisbreytingar verðbréfa	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1.1.2015	2.438.481	625.620		16.116.301	19.180.402
Greiddur arður 1,03 kr. á hlut				(2.487.945)	(2.487.945)
Keyptir eigin hlutir	(142.044)			(1.074.155)	(1.216.199)
Heildarhagnaður ársins				2.075.791	2.075.791
Eigið fé 31.12.2015	2.296.437	625.620	0	14.629.991	17.552.048
Greiddur arður 0,90 kr. á hlut				(2.066.793)	(2.066.793)
Keyptir eigin hlutir	(72.939)			(500.987)	(573.926)
Heildarhagnaður ársins				1.459.413	1.459.413
Óinnleystar gangvirðisbreytingar verðbréfa			1.093.461	(1.093.461)	0
Eigið fé 31.12.2016	2.223.498	625.620	1.093.461	12.428.163	16.370.742

Skýringar á blaðsíðum 12-36 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2016

	Skýr.	2016	2015
Rekstrarhreyfingar			
Heildarhagnaður ársins		1.459.413	2.075.791
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:			
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld		193.111	(460.876)
Gangvirðisbreyting fjáreigna		(2.017.015)	(3.611.893)
Söluhagnaður rekstrarfjármuna		(1.873)	(1.432)
Aðrar skuldbindingar		(92)	(6.924)
Afskriftir og virðisrýrnun		131.205	1.555.582
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:			
Skatteign, (hækkun)		(257.685)	(1.366.362)
Fjáreignir, lækkun		584.899	3.898.672
Skuldabréf og aðrar langtímakröfur, lækkun		6.970	44.714
Viðskiptakröfur, (hækkun)		(166.974)	(207.510)
Endurtryggingaeignir, (hækkun) lækkun		(642.774)	136.298
Aðrar eignir, lækkun (hækkun)		13.317	(217.143)
Vátryggingaskuld, hækkun		1.470.113	303.179
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir, (lækkun) hækkun		(36.941)	1.101.683
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		735.674	3.243.779
Innborgaðar vaxtatekjur		432.207	1.094.872
Innborgaður arður		153.018	104.138
Greidd fjármagnsgjöld		(99.493)	(3.347)
Greiddir tekjuskattar		(1.325.924)	(263.517)
Handbært fé (til rekstrar) frá rekstri		(104.518)	4.175.926
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptir rekstrarfjármunir	13	(75.929)	(100.579)
Seldir rekstrarfjármunir		6.000	1.432
Keyptur hugbúnaður	14	(6.793)	(330.211)
		(76.722)	(429.358)
Fjármögnunarhreyfingar			
Keyptir eigin hlutir		(573.926)	(1.216.198)
Greiddur arður		(2.066.793)	(2.487.945)
Tekið víkjandi lán		2.500.000	0
		(140.719)	(3.704.143)
(Lækkun) hækkun handbærs fjár		(321.959)	42.425
Handbært fé í upphafi árs		1.428.183	1.399.904
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		(42.890)	(14.146)
Handbært fé í lok árs		1.063.335	1.428.183

Skýringar á blaðsíðum 12-36 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Skýringar

1. Starfsemi

Vátryggingafélag Íslands hf., hér eftir nefnt félagið, samstæðan eða VÍS, er hlutafélag og starfar á grundvelli laga nr. 100/2016 um vátryggingastarfsemi og laga nr. 2/1995 um hlutafélög. Höfuðstöðvar félagsins eru í Ármúla 3, Reykjavík.

Samstæðuársreikningur Vátryggingafélags Íslands hf. hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélags þess, Líftryggingafélags Íslands hf. (Lífis). Samstæðan starfar á sviði skaðatrygginga, líftrygginga og fjármála. Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með starfsemi samstæðunnar á grundvelli laga nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

2. Grundvöllur reikningsskila

Samstæðuársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Ársreikningurinn er jafnframt í samræmi við lög um ársreikninga. Ársreikningurinn var samþykktur og leyfður til birtingar á stjórnarfundum þann 16. febrúar 2017. Samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum samstæðunnar er að finna í skýringu 31.

3. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Samstæðuársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

4. Reikningshaldslegt mat

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Reglulega er farið yfir mat og forsendur. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar:

- vátryggingaskuld sjá skýringu nr. 24
- fjáreignir sjá skýringar nr. 15 og 26.2
- óefnislegar eignir sjá skýringu nr.14
- virðisrýrnun viðskiptakrafna sjá skýringu nr 10

5. Starfsþáttgreining

Samstæðunni er skipt í þrjá rekstrarstarfsþætti: Skaðatryggingarekstur, líftryggingarekstur og fjármálarekstur samkvæmt skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

Afkoma starfsþáttanna fyrir árið 2016 var eftirfarandi:

	Skaðatrygginga- rekstur	Líftrygginga- rekstur	Fjármála- rekstur	Samtals
Iðgjöld ársins	17.234.285	1.084.748	0	18.319.033
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum	(488.862)	(182.909)	0	(671.771)
Fjárfestingatekjur	1.168.697	31.690	796.703	1.997.090
Aðrar tekjur	170.625	0	0	170.625
Heildartekjur	18.084.746	933.529	796.703	19.814.977
Tjón ársins	(14.379.236)	(486.589)	0	(14.865.825)
Hluti endurtryggjenda í tjónum	671.739	149.320	0	821.058
Breyting á áhættuálagi	22.593	2.246	0	24.838
Rekstrarkostnaður	(3.575.241)	(333.267)	(566.257)	(4.474.765)
Vaxtagjöld	0	0	(173.187)	(173.187)
Virðisrýrnun viðskiptakrafna bakfærð	0	0	28.631	28.631
Rekstrarafkoma starfsþátta	824.600	265.238	85.890	1.175.728
Tekjuskattar				283.685
Hagnaður ársins				1.459.413

Afskriftir meðal starfsþáttarins skaðatrygginga eru 73 milljónir króna og fjármálarekstrar 2 milljónir króna. Fjárfestingar meðal starfsþáttarins skaðatrygginga eru 83 milljónir króna.

Skýringar

5. Starfsþáttagreining (frh.)

Afkoma starfsþáttanna fyrir árið 2015 var eftirfarandi:

	Skadatrygginga- rekstur	Líftrygginga- rekstur	Fjármála- rekstur	Samtals
Iðgjöld ársins	15.585.809	1.010.929	0	16.596.739
Hluti endurtrygginga í iðgjaldtekjum	(417.217)	(164.003)	0	(581.220)
Fjárfestingatekjur	1.111.795	33.418	2.930.902	4.076.115
Aðrar tekjur	166.096	0	0	166.096
Heildartekjur	16.446.483	880.344	2.930.902	20.257.730
Tjón ársins	(12.454.784)	(277.476)	0	(12.732.260)
Hluti endurtrygginga í tjónum	(79.673)	99.727	0	20.055
Breyting á áhættuálagi	(105.703)	39.243	0	(66.460)
Rekstrarkostnaður	(3.284.335)	(276.134)	(516.923)	(4.077.392)
Virðisrýrnun óefnislegra eigna	(1.429.988)	0	0	(1.429.988)
Vaxtagjöld	0	0	(3.347)	(3.347)
Virðisrýrnun viðskiptakrafna bakfærð	0	0	31.499	31.499
Rekstrarafkoma starfsþátta	(907.999)	465.705	2.442.131	1.999.837
Tekjuskattar				75.954
Hagnaður ársins				2.075.791

Afskriftir meðal starfsþáttarins skadatrygginga eru 67 milljónir króna og fjármálarekstrar 2 milljónir króna. Fjárfestingar meðal starfsþáttarins skadatrygginga eru 431 milljón króna. Virðisrýrnun hugbúnaðar meðal skadatrygginga er 1.430 milljónir króna.

Skaða- og líftryggingarekstur mynda váttryggingarekstur sem greinist þannig á árinu 2016:

	Eigna- tryggingar	Sjó- og farm- tryggingar	Lögboðnar ökutækja- tryggingar	Aðrar ökutækja- tryggingar	Almennar ábyrgða- tryggingar	Slysa og sjúkra- tryggingar
Iðgjöld ársins	4.034.572	477.657	5.969.053	2.564.143	987.161	2.062.436
Tjón ársins	(3.155.947)	(202.068)	(5.380.750)	(2.284.903)	(1.302.188)	(1.611.642)
Breyting á áhættuálagi	(14.285)	791	(8.367)	(12.537)	23.364	(15.078)
Rekstrarkostnaður	(899.764)	(116.181)	(1.210.409)	(502.233)	(250.841)	(413.304)
Til endurtrygginga	(218.987)	(75.860)	2.448	(2.107)	558.571	(44.987)
Fjárfestingatekjur	131.155	16.327	520.681	67.055	130.845	208.689
Aðrar tekjur	83.212	3.592	71.688	5.670	2.223	4.240
Hagnaður (tap)	(40.044)	104.259	(35.656)	(164.912)	149.136	190.353
		Líftryggingar	Heilsutryggingar	Frumtryggingar alls	Erlendar endurtryggingar	Samtals
Iðgjöld ársins		577.232	507.515	17.179.770	1.139.263	18.319.033
Tjón ársins		(197.944)	(288.645)	(14.424.088)	(441.737)	(14.865.825)
Breyting á áhættuálagi		2.544	(298)	(23.867)	48.705	24.838
Rekstrarkostnaður		(178.140)	(155.127)	(3.725.999)	(182.509)	(3.908.508)
Til endurtrygginga		(24.952)	(8.638)	185.489	(36.202)	149.287
Fjárfestingatekjur		15.642	16.048	1.106.443	93.945	1.200.388
Aðrar tekjur		0	0	170.625	0	170.625
Hagnaður		194.382	70.855	468.373	621.464	1.089.838

Skaða- og líftryggingarekstur mynda váttryggingarekstur sem greinist þannig á árinu 2015:

	Eigna- tryggingar	Sjó- og farm- tryggingar	Lögboðnar ökutækja- tryggingar	Aðrar ökutækja- tryggingar	Almennar ábyrgða- tryggingar	Slysa og sjúkra- tryggingar
Iðgjöld ársins	3.714.075	425.865	5.308.057	2.239.505	912.766	1.745.813
Tjón ársins	(2.578.516)	(275.783)	(4.723.163)	(2.056.056)	(235.694)	(1.604.904)
Breyting á áhættuálagi	634	(14.490)	(19.449)	(8.281)	(31.499)	(18.793)
Rekstrarkostnaður	(822.518)	(104.516)	(1.080.470)	(445.361)	(224.743)	(367.709)
Til endurtrygginga	(180.420)	(68.164)	(29.301)	(1.880)	(178.440)	(37.470)
Fjárfestingatekjur	122.476	10.467	502.176	65.609	133.080	174.650
Aðrar tekjur	81.615	4.566	66.221	6.479	2.470	4.745
Hagnaður (tap)	337.347	(22.055)	24.072	(199.984)	377.940	(103.668)

Skýringar

5. Starfsþáttagreining (frh.)

	Líftryggingar	Heilsuþryggingar	Frumtryggingar alls	Erlendar endurtryggingar	Samtals
Iðgjöld ársins	556.379	454.550	15.357.011	1.239.728	16.596.739
Tjón ársins	(88.443)	(189.033)	(11.751.593)	(980.667)	(12.732.260)
Breyting á áhættuálagi	13.046	26.197	(52.634)	(13.826)	(66.460)
Rekstrarkostnaður	(155.295)	(120.839)	(3.321.449)	(239.020)	(3.560.469)
Til endurtryggjenda	(41.299)	(22.977)	(559.951)	(1.215)	(561.166)
Fjárfestingatekjur	15.663	17.753	1.041.876	103.337	1.145.213
Aðrar tekjur	0	0	166.096	0	166.096
Hagnaður	300.052	165.651	879.356	108.337	987.693
Virðisýrnnun óefnislegra eigna					(1.429.988)
Tap					(442.294)

6. Eigin iðgjöld

	2016	2015
Bókfærð iðgjöld	18.826.878	17.038.638
Hluti endurtryggjenda	(677.851)	(592.894)
Breyting á iðgjaldaskuld	(507.845)	(441.899)
Breyting á hluta endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	6.080	11.674
Eigin iðgjöld.....	17.647.262	16.015.519

7. Fjárfestingatekjur

	2016	2015
Vaxtatekjur af bankareikningum	77.016	62.563
Vaxtatekjur af fjáreignum haldið til gjalddaga	201.107	195.310
Aðrar vaxtatekjur	339.836	282.886
Fjármunatekjur.....	617.959	540.759
Gengismunur gjaldmiðla	(637.883)	(76.537)
Gangvirðisbreytingar hlutabréfa	1.088.076	2.102.601
Gangvirðisbreytingar annarra fjáreigna	928.938	1.509.292
Gangvirðisbreytingar fjáreigna	2.017.015	3.611.893

Með gangvirðisbreytingu fjáreigna er talinn 150 (2015: 104) milljóna króna arður af hlutabréfaeign.

8. Eigin tjón

	2016	2015
Bókfærð tjón	13.878.719	12.982.709
Hluti endurtryggjenda	(198.714)	(169.882)
Breyting á tjónaskuld	987.106	(250.449)
Breyting á hluta endurtryggjenda í tjónaskuld	(622.344)	149.827
Eigin tjón.....	14.044.767	12.712.205

Skýringar

9. Rekstrarkostnaður

	2016	2015
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	2.056.840	1.902.478
Laun og launatengd gjöld	2.286.720	2.061.620
Afskriftir	131.205	113.294
Rekstrarkostnaður.....	4.474.765	4.077.392

Þóknun endurskoðenda fyrir endurskoðun ársreiknings var 21,3 milljónir króna (2015: 12,4 milljónir króna) og þóknun fyrir könnun árs hlutareiknings og aðra þjónustu var 12,3 milljónir króna (2015: 9,5 milljónir króna). Með í fjárhæðunum er talinn 24% virðisaukaskattur.

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	1.837.522	1.646.533
Lífeyrisiðgjöld	182.737	164.009
Fjársýsluskattur	107.679	98.463
Önnur launatengd gjöld	158.783	152.615
Laun og launatengd gjöld	2.286.720	2.061.620
Meðalföldi stöðugilda	192	191

Laun, hlunnindi og mótframlag félagsins í lífeyrissjóð forstjóra, stjórnar og lykilstjórnenda:

	2016		2015	
	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð
Herdís Dröfn Fjeldsted, stjórnarformaður VÍS *	7.770	640	1.050	84
Jostein Sörvoll, stjórnarmaður VÍS og stjórnarform. Lífis *	6.450	535	550	44
Helga Hlín Hákonardóttir, stjórnarmaður *	3.870	323	0	0
Reynir F. Grétarsson, stjórnarmaður *	2.500	213	0	0
Helga Jónsdóttir, stjórnarmaður Lífis og fyrrv. stjórnarm. VÍS *	5.190	423	7.020	562
Margrét V. Bjarnadóttir, stjórnarmaður Lífis	2.690	224	1.500	120
Andri Gunnarsson, varamaður í stjórn VÍS	850	70		
Soffía Lárusdóttir, varamaður í stjórn VÍS	350	28		
Benedikt Gíslason fyrrverandi stjórnarmaður VÍS *	2.580	217	0	0
Bjarni Brynjólfsson, fyrrverandi stjórnarmaður VÍS *	1.840	147	3.470	278
Guðmundur Þórðarson, fyrrverandi stjórnarmaður VÍS	1.400	112	550	44
Davíð Guðmundsson, fyrrverandi stjórnarmaður Lífis	660	53	1.740	139
Fríðrik Hallbjörn Karlsson, fyrrv. stjórnarform. VÍS og Lífis*	0	0	1.500	120
Guðrún Þorgeirsdóttir, fyrrv. stjórnarform. Lífis og VÍS*	0	0	5.370	430
Steinar Þór Guðgeirsson, fyrrv. stjórnarmaður VÍS og Lífis	0	0	1.650	132
Ásta Dís Óladóttir, fyrrv. stjórnarmaður VÍS og Lífis *	0	0	3.090	247
Vignir Rafn Gíslason, formaður endursk.nefndar VÍS og Lífis	2.880	237	2.880	231
Varamenn í stjórn VÍS	0	0	1.817	145
Jakob Ó. Sigurðsson, forstjóri VÍS og Lífis	13.163	1.998	0	0
Sigrún Ragna Ólafsdóttir, fyrrverandi forstjóri VÍS og Lífis	40.771	5.903	39.367	5.450
Framkvæmdastjórnar og forstöðum.fjárf. voru 7 bæði árin **	168.182	19.918	154.097	17.817
	261.146	31.041	225.651	25.843

* Greiðslur fyrir nefndarstörf í endurskoðunar- og / eða starfskjaranefnd innifaldar. Stjórn og stjórnendur njóta engra annarra kjara en launa og þóknana.

** Agnar Óskarsson, Anna Rós Ívarsdóttir, Auður Björk Guðmundsdóttir, Fríðrik Bragason, Guðmar Guðmundsson og Þorvaldur Jacobsen framkvæmdastjórnar. Tryggvi Guðbrandsson forstöðumaður fjárfestinga.

Búið er að gjaldfæra áætluð laun og launatengd gjöld vegna starfsloka fyrrum forstjóra. 43 milljónir króna eru ógreiddar í árslok 2016.

Eignarhlutir stjórnarmanna í félaginu voru í lok ársins þannig: Jostein Sörvoll 1.623.740 hlutir, Reynir Finndal Grétarsson 35.000.000 hlutir og Andri Gunnarsson 14.697.194 hlutir. Jakob Ó. Sigurðsson átti 1.100.000 hluti og 6 framkvæmdastjórnar og forstöðumaður fjárfestinga áttu samtals 1.520.265 hluti. Aðili tengdur einum framkvæmdastjórnanna er með framvirkan samning um kaup á 4.000.000 hluta með gjalddaga 28. febrúar 2017.

Með eignarhlutum stjórnar og stjórnenda teljast eignarhlutir, maka og ófjárráða barna, auk eignarhluta sem eru í eigu félaga sem þeir og makar eiga meirihluta í.

Skýringar

10. Virðisrýrnun viðskiptakrafna

	2016	2015
Afskrifaðar tapaðar viðskiptakröfur	21.369	54.951
Niðurfærsla viðskiptakrafna, breyting	(50.000)	(86.450)
Virðisrýrnun viðskiptakrafna bakfærð.....	(28.631)	(31.499)

11. Tekjuskattar

11.1 Reiknaðir tekjuskattar

Tekjuskattar eru reiknaðir og færðir í ársreikninginn.

Virkt skatthlutfall:

	2016		2015	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir tekjuskatta	1.175.728		1.999.837	
Tekjuskattur samkvæmt gildandi skatthlutfalli	235.146	20,0%	399.967	20,0%
Sérstakur fjársýsluskattur	0	0,0%	(29.976)	-1,5%
Gangvirðisbreytingar fjáreigna	(219.251)	-18,6%	(441.347)	-22,1%
Bakfærð niðurfærsla skatteignar*	(222.183)	-18,9%	0	0,0%
Mismunur á áætluðum og álögðum sköttum	0	0,0%	(4.606)	-0,2%
Hlutdeild í afkomu óskattskyldra félaga	(77.403)	-6,6%	0	0,0%
Ófrádráttarbær kostnaður	7	0,0%	8	0,0%
Tekjuskattar samkvæmt rekstrarreikningi	(283.685)	-24,1%	(75.954)	-3,8%

*Skatteign vegna lúkningar á slitum á þrotabúum.

11.2 Frestaðir skattar

Skatteign (tekjuskattsskuldbinding) greinist þannig:

	2016	2015
Skatteign (tekjuskattsskuldbinding) í byrjun árs	360.850	(1.005.512)
Reiknaðir tekjuskattar ársins	283.685	75.954
Skattar til greiðslu vegna ársins	42.728	1.295.014
Aðrir liðir	(68.728)	(4.606)
Skatteign í árslok	618.535	360.850

Helstu liðir skatteignar (tekjuskattsskuldbindingar) greinast þannig:

	2016	2015
Rekstrarfjármunir og hugbúnaður	177.917	276.455
Viðskiptasambönd	(56.347)	(67.616)
Fjáreignir	(34.823)	152.112
Aðrir liðir	90.154	(100)
Yfirfæranlegt skattalegt tap.....	441.635	0
Skatteign í árslok	618.535	360.850

12. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hvern hlut útstandandi hlutafjár er reiknaður miðað við eftirfarandi forsendur:

	2016	2015
Hagnaður ársins til hluthafa í móðurfélaginu	1.459.413	2.075.791
Vegið meðaltal útstandandi hluta	2.250.877	2.384.812
Hagnaður á útstandandi hlut	0,65	0,87

Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og hagnaður á hlut þar sem ekki hafa verið gerðir neinir kaupréttasamningar né gefin út breytanleg skuldabréf.

Skýringar

13. Rekstrarfjármunir

	Fasteignir og lóðir	Tölvubúnaður, áhöld og bifreiðir	Samtals
Kostnaðarverð			
Heildarverð 1.1. 2015	71.669	278.673	350.342
Eignfært á árinu	0	100.579	100.579
Selt og aflagt á árinu	0	(2.900)	(2.900)
Heildarverð 1.1. 2016	71.669	376.352	448.021
Eignfært á árinu	0	75.929	75.929
Selt og aflagt á árinu	0	(6.000)	(6.000)
Heildarverð 31.12. 2016	71.669	446.281	517.950
Afskriftir			
Afskrifað 1.1. 2015	42.017	190.772	232.789
Afskrift ársins	1.701	50.168	51.869
Afskrift færð út	0	(2.900)	(2.900)
Afskrifað 1.1. 2016	43.718	238.040	281.758
Afskrift ársins	1.701	51.958	53.659
Afskrift færð út	0	(1.873)	(1.873)
Afskrifað 31.12. 2016	45.419	288.125	333.544
Bókfært verð			
Bókfært verð í ársbyrjun 2015	29.651	87.901	117.553
Bókfært verð í ársbyrjun 2016	27.951	138.312	166.263
Bókfært verð í árslok 2016	26.250	158.156	184.406
Afskriftahlutföll	3%	10-33%	

Fasteignamat fasteigna í árslok 2016 nam 66 milljónum króna. Vátryggingaverðmæti fasteigna nam 185 milljónum króna. Vátryggingaverðmæti rekstrarfjármuna nam 438 milljónum króna.

14. Öfnislegar eignir

	Viðskiptavild	Viðskipta- sambönd	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Heildarverð 1.1. 2015	474.599	563.467	1.239.834	2.277.901
Eignfært á árinu	0	0	330.211	330.211
Heildarverð 1.1. 2016	474.599	563.467	1.570.046	2.608.113
Eignfært á árinu	0	0	6.793	6.793
Heildarverð 31.12. 2016	474.599	563.467	1.576.839	2.614.906
Afskriftir				
Afskrifað 1.1. 2015	0	169.041	54.633	223.674
Afskrift ársins	0	56.347	17.379	73.726
Virðisrýrning	0	0	1.429.988	1.429.988
Afskrifað 1.1. 2016	0	225.388	1.502.000	1.727.388
Afskrift ársins	0	56.347	21.199	77.546
Afskrifað 31.12. 2016	0	281.735	1.523.199	1.804.934
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun 2015	474.599	394.426	1.185.201	2.054.227
Bókfært verð í ársbyrjun 2016	474.599	338.079	68.046	880.725
Bókfært verð í árslok 2016	474.599	281.732	53.640	809.972
Afskriftahlutföll	0%	10%	10-33%	

Viðskiptavild samstæðunnar er vegna kaupa VÍS á Lífis árið 2012. Í árslok var gert árlegt virðispróf á viðskiptavildinni sem miðast við afvaxtað framtíðarsjóðstreymi. Niðurstaða prófsins var að ekki væri þörf á að færa niður bókfært verðmæti hennar.

Skýringar

15. Fjárfestingaverðbréf

Fjáreignir tilgreindar á gangvirði gegnum rekstur greinast þannig:	2016	2015
Eignarhlutar í öðrum félögum		
Skráð í innlendri kauphöll	7.996.255	5.534.878
Skráð í erlendum kauphöllum	119	778.822
Önnur félög	<u>3.091.245</u>	<u>2.924.798</u>
	11.087.619	9.238.498
Önnur verðbréf		
Ríkistryggð, verðtryggð	2.903.069	5.575.443
Ríkistryggð, óverðtryggð	1.465.295	2.784.738
Önnur skuldabréf	9.194.104	6.856.591
Skuldabréfasjóðir	1.829.796	1.173.440
Hlutabréfasjóðir	0	593.521
Fagfjárfestasjóðir	<u>2.189.952</u>	<u>1.615.448</u>
	17.582.216	18.599.182
Fjáreignir á gangvirði samtals	<u>28.669.835</u>	<u>27.837.680</u>
Fjáreignir haldið til gjalddaga		
Skráð ríkistryggð verðbréf *	4.357.527	4.319.826
Skuldabréf og aðrar langtímakröfur greinast þannig:		
Lán með veði í fasteignum	41.461	48.431
Fjárfestingaverðbréf	<u>33.068.822</u>	<u>32.205.936</u>
* Áætlað gangvirði fjáreigna haldið til gjalddaga	4.365.621	4.348.275

16. Fjárfestingar vegna líftrygginga með fjárfestingaráhættu líftryggingataka

Lífis hefur boðið líftryggingatökum söfnunarlíftryggingar sem samanstanda annars vegar af líftryggingu og hins vegar söfnun í verðbréfasjóði. Kostnaður vegna líftryggingarinnar fer lækandi eftir því sem söfnun eykst og fellur niður þegar söfnun verður hærri en líftryggingarfjárhæð. Í söfnunarlíftryggingu ber tryggingatakin fjárfestingaráhættuna.

17. Viðskiptakröfur

	2016	2015
Kröfur vegna innlestrar starfsemi	4.519.520	4.029.634
Kröfur vegna erlendar starfsemi	<u>1.186.953</u>	<u>1.452.511</u>
Viðskiptakröfur	5.706.473	5.482.145
Breytingar á afskriftareikningi viðskiptakrafna		
Staða í upphafi árs	138.440	224.890
Virðisýrnnun viðskiptakrafna bakfærð	(28.631)	(31.499)
Afskrifaðar tapaðar viðskiptakröfur	<u>(21.369)</u>	<u>(54.951)</u>
Staða í lok árs	<u>88.440</u>	<u>138.440</u>

18. Endurtryggingaeignir

	2016	2015
Hlutur endurtrygginga í iðgjaldaskuld	108.679	102.599
Hlutur endurtrygginga í tjónaskuld	1.764.334	1.141.990
Kröfur á endurtryggingendur	<u>24.970</u>	<u>10.619</u>
Endurtryggingaeignir	<u>1.897.983</u>	<u>1.255.208</u>

Skýringar

19. Aðrar kröfur

	2016	2015
Fyrirframgreiddir skattar	463.590	328.798
Geymslufé vegna erlendra viðskipta	927.443	1.032.837
Bundnar bankainnstæður vegna erlendra viðskipta	202.799	279.783
Áfallnar vaxtatekjur og fyrirframgreiddur kostnaður	147.137	114.788
Aðrar kröfur.....	1.740.968	1.756.206

20. Handbært fé

Handbært fé í árslok greinist þannig:

	2016	2015
Sjóður	861	2.260
Bankainnstæður í íslenskum krónum	1.057.977	891.571
Bankainnstæður í erlendri mynt	4.497	534.352
Handbært fé.....	1.063.335	1.428.183

21. Eigið fé

Hlutfé Vátryggingafélags Íslands hf. greinist með eftirfarandi hætti:

	2016		2015	
Hlutfé samkvæmt samþykktum félagsins	2.296.437	100,00%	2.438.481	100,00%
Eigin hlutir	(72.939)	-3,18%	(142.044)	-5,83%
Hlutfé samkvæmt ársreikningi	2.223.498	96,82%	2.296.437	94,17%

Eitt athvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félaginu. Aðalfundur félagsins 2016 samþykkti að lækka nafnverð hlutfjár um 142 milljónir króna í 2.296 milljónir króna.

Samkvæmt lögum um hlutfélög skal félagið binda 25% af nafnverð hlutfjár í lögbundnum varasjóði, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð. Yfirverði umfram 25% af nafnverði hlutfjár getur félagið ráðstafað.

Samkvæmt lögum um ársreikninga skal félagið binda óinnleystan hagnað af matsbreytingum á fjáreignum sem tilgreindar hafa verið á gangvirði gegnum rekstur og færa á sérstakan gangvirðisreikning meðal eigin fjár sem óheimilt er að úthluta sem arði.

Samkvæmt lögum um ársreikninga skal félagið binda hlutdeild í hagnaði dótturfélags umfram móttækinn arð.

Óráðstafað eigið fé er uppsafnaður hagnaður og tap félagsins að frádregnum arðgreiðslum og framlögum í lögbundinn varasjóð. Greiða má óráðstafað eigið fé til hluthafa sem arð. Hins vegar takmarka gjaldþolsákvæði þær fjárhæðir sem félagið getur greitt sem arð.

22. Gjaldþol og gjaldþolskrafa

22.1 Gjaldþol

Gjaldþol

Gjaldþol samstæðunnar byggir á eigin fé hennar að frádregnum óefnislegum eignum, væntanlegum arðgreiðslum og endurkaupum á eigin hlut að viðbættu víkjandi skuldabréfi.

Tillaga stjórnar að arðgreiðslu eru 1.023 milljónir króna.

	2016	2015
Eigið fé samkvæmt efnahagsreikningi	16.370.742	17.552.048
Óefnislegar eignir	(809.972)	(880.725)
Víkjandi skuldabréf	2.573.693	0
Fyrirhuguð arðgreiðsla	(1.023.000)	(2.066.793)
Reiknað gjaldþol	17.111.463	14.604.530
Gjaldþolskrafa	9.950.562	9.455.248
Gjaldþolshlutfall	1,72	1,54

Skýringar

22.2 Gjaldþolskrafa

Gjaldþolskrafa félagsins er krafa um ákveðið fjármagn, eigið fé, til að mæta þeirri áhættu sem í félaginu er. Notast er við staðarreglu laga nr. 100/2016 þar sem reiknað er út frá öllum mælanlegum áhættum. Hvernig gjaldþolskrafan skiptist upp í undiráhættur má sjá í töflunum hér að neðan:

Fjölpættingaráhrif (e. diversification effect) koma til frádráttar þar sem ekki er talið að allar áhættur raungerist á sama tíma. Aðlögun vegna frestaðra skatta (e. adjustment for the loss-absorbing capacity of deferred taxes) kemur til frádráttar ef áhættur raungerast.

Gjaldþolskrafa	2016	2015
Grunngjaldþolskrafa (BSCR)	10.769.290	10.002.210
Rekstraráhætta	692.274	649.144
Aðlögun vegna frestaðra skatta	(1.511.002)	(1.196.107)
Gjaldþolskrafa samtals	9.950.562	9.455.248
Grunngjaldþolskrafa (BSCR)		
Markaðsáhætta	6.579.468	5.970.585
Mótaðilaáhætta	1.709.330	1.724.090
Líftryggingaáhætta	357.427	323.275
Heilsutryggingaáhætta	1.491.443	1.351.850
Skaðatryggingaáhætta	5.253.510	4.940.938
Fjölpættingaráhrif	(4.621.889)	(4.308.528)
Grunngjaldþolskrafa samtals	10.769.290	10.002.210
Markaðsáhætta		
Vaxtaáhætta	223.497	1.759.321
Hlutabréfaáhætta	5.433.195	4.216.040
Fasteignaáhætta	46.101	41.566
Vikáhætta	812.275	1.050.661
Gjaldmiðlaáhætta	236.777	823.423
Samþjöppunaráhætta	2.279.804	1.770.100
Fjölpættingaráhrif	(2.452.183)	(3.690.526)
Markaðsáhætta samtals	6.579.468	5.970.585

23. Víkjandi skuldabréf

Í lok febrúar 2016 gaf félagið út víkjandi skuldabréf að nafnverði 2.500 milljónir króna. Skuldabréfin tilheyra eiginfjárfætti 2 og teljast til gjaldþols félagsins. Þau bera fasta 5,25% verðtrygga vexti og eru til 30 ára með uppgreiðsluheimild og þrepahækkun á vöxtum upp í 6,25% 10 árum eftir útgáfu.

24. Vátryggingaskuld

Vátryggingaskuld í árslok 2016 er ákvörðuð sem besta mat samkvæmt ákvæðum Solvency II lögjafarinnar.

	2016	2015
Vátryggingaskuld (heild):		
Vegna tilkynnta tjóna	15.026.585	13.839.935
Vegna ótilkynnta tjóna	2.335.688	2.535.233
Tjónaskuld samtals	17.362.273	16.375.168
Iðgjaldaskuld	6.354.875	5.847.030
Áhættuálag	1.218.923	1.243.762
Vátryggingaskuld samtals	24.936.072	23.465.959
Hlutdeild endurtryggjenda:		
Vegna tilkynnta tjóna	1.745.545	1.088.201
Vegna ótilkynnta tjóna	18.789	53.789
Tjónaskuld	1.764.334	1.141.990
Iðgjaldaskuld	108.690	102.599
Hlutdeild endurtryggjenda samtals	1.873.024	1.244.589

Skýringar

24. Vátryggingaskuld (frh.)

	2016	2015
Vátryggingaskuld í eigin hlut:		
Vegna tilkynnta tjóna	13.281.040	12.751.734
Vegna ótilkynnta tjóna	2.316.899	2.481.444
Tjónaskuld	15.597.939	15.233.178
Iðgjaldaskuld	6.246.185	5.744.431
Áhættuálag	1.218.923	1.243.762
Vátryggingaskuld í eigin hlut samtals	23.063.047	22.221.371

Tjónaskuld er reiknað besta mat félagsins samkvæmt Solvency II löggjöfinni á fjárhæð úppgerðra tjónsatburða á uppgjörstigi sem hafa verið tilkynntir félaginu og einnig vegna tjónsatburða sem hafa átt sér stað á uppgjörstigi en ekki verið tilkynntir félaginu eða tilkynntir með ófullnægjandi hætti. Iðgjaldaskuld er mat félagsins á skuldbindingum vegna þess tímabils sem eftir er af gerðum vátryggingasamningum á uppgjörstigi.

Þróun tjónaskuldar vegna fyrri ára á árinu 2016

	Heild	Hluti endur-tryggingjenda	Í eigin hlut
Tjónaskuld frá fyrra ári	16.375.168	(1.141.990)	15.233.178
Greitt á árinu vegna tjóna fyrri ára	(7.431.092)	116.983	(7.314.109)
Ný tjónaskuld vegna tjóna fyrri ára	(10.721.403)	1.510.039	(9.211.364)
Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjónaskuldar	946.058	0	946.058
Matsbreyting vegna tjóna fyrri ára	(831.269)	485.032	(346.237)

Matsþróun tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára var neikvæð á tímabilinu um 831 milljón krónur eða -5,1% af tjónaskuld í lok fyrra árs. Matsþróun tjónaskuldar í eigin hlut var neikvæð á tímabilinu um 346 milljónir króna eða -2,3% af eigin tjónaskuld í lok fyrra árs.

Tjón sem urðu á árinu 2016

	Heild	Hluti endur-tryggingjenda	Í eigin hlut
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu	6.447.570	(81.731)	6.365.839
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	6.640.869	(254.294)	6.386.575
Tjón sem urðu á árinu samtals	13.088.439	(336.025)	12.752.414

Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu er afvaxtað besta mat eins og ákvæði Solvency II löggjafarinnar segir fyrir um.

Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri 2016

Reiknaðar fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri	1.200.387
Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjónaskuldar	(946.058)
Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri vegna tjóna yfirstandandi árs	254.329

Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri eru reiknaðar sem vegin meðalávöxtunarkrafa ársins samkvæmt vaxtaferlum eftirlitsaðila, 5,5%. á eigin vátryggingaskuld í árslok. Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjóna fyrri ára eru reiknaðar sem vextir á greiðsluflæði tjóna fyrri ára að viðbættum ársvöxtum á meðalstöðu tjónaskuldar á árinu vegna tjóna fyrri ára.

Þróun tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára á árinu 2015

	Heild	Hluti endur-tryggingjenda	Í eigin hlut
Tjónaskuld frá fyrra ári	16.625.615	(1.291.818)	15.333.797
Greitt á árinu vegna tjóna fyrri ára	(7.124.443)	54.362	(7.070.081)
Ný tjónaskuld vegna tjóna fyrri ára	(10.354.376)	1.074.632	(9.279.744)
Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjónaskuldar	886.715	0	886.715
Matsbreyting vegna tjóna fyrri ára	33.510	(162.824)	(129.314)

Matsþróun tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára var jákvæð á tímabilinu um 34 milljónir króna eða 0,2% af tjónaskuld í lok fyrra árs. Matsþróun tjónaskuldar í eigin hlut var neikvæð á tímabilinu um 129 milljónir króna eða -0,8% af tjónaskuld í lok fyrra árs.

Skýringar

24. Vátryggingaskuld (frh.)

Tjón sem urðu á árinu 2015	Heild	Hluti endurtryggingenda	Í eigin hlut
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu	5.784.850	(115.521)	5.669.329
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	6.020.718	(67.358)	5.953.360
Tjón sem urðu á árinu samtals	11.805.568	(182.879)	11.622.689

Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu er afvaxtað besta mat eins og ákvæði Solvency II löggjafarinnar segir fyrir um.

Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri

Reiknaðar fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri	1.145.213
Fjárfestingatekjur notaðar á móti afvöxtun tjónaskuldar	(886.715)
Fjárfestingatekjur af vátryggingaskuld vegna tjóna yfirstandandi árs	258.498

Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri eru reiknaðar sem vegin meðalávöxtunarkrafa samkvæmt vaxtaferlum eftirlitsaðila, 5,2% á eigin vátryggingaskuld í árslok. Fjárfestingatekjur á móti afvöxtun tjóna fyrri ára eru reiknaðar sem vextir á greiðsluflæði tjóna fyrri ára að viðbættum ársvöxtum á meðalstöðu tjónaskuldar á árinu vegna tjóna fyrri ára.

25. Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

	2016	2015
Viðskiptaskuldir	457.080	513.872
Tekjuskattar til greiðslu	0	1.295.014
Skuldir vegna endurtryggingastarfsemi	75.280	29.121
Aðrar skuldir	677.627	679.502
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir	1.209.987	2.517.509

26. Fjármálagerningar

26.1 Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir samstæðunnar skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

31. desember 2016

Fjáreignir	Fjáreignir á gangvirði	Lán og kröfur	Fjáreignir haldið til gjalddaga	Samtals	Gangvirði
Hlutabréf og hlutabréfasjóðir	11.423.180			11.423.180	11.423.180
Skuldabréf og önnur verðbréf	17.246.655		4.357.527	21.604.182	21.612.276
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur		6.358.661		6.358.661	
Geymslufé og bundnar bankainnstæður		1.130.241		1.130.241	
Handbært fé		1.063.335		1.063.335	
Fjáreignir samtals	28.669.835	8.552.237	4.357.527	41.579.599	

31. desember 2015

Fjáreignir

Hlutabréf og hlutabréfasjóðir	10.413.517			10.413.517	10.413.517
Skuleqbref og önnur verðbréf	17.424.163		4.319.826	21.743.988	21.772.438
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur		5.974.161		5.974.161	
Geymslufé og bundnar bankainnstæður		1.312.620		1.312.620	
Handbært fé		1.428.183		1.428.183	
Fjáreignir samtals	27.837.680	8.714.964	4.319.826	40.872.470	

Bókfært verð annarra fjáreigna en verðbréfa endurspeglar gangvirði þeirra.

26.2 Stigskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjáreignir, færðar á gangvirði eða haldið til gjalddaga, flokkaða eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðunum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis eignanna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Gangvirðið byggir á skráðum verðum á virkum markaði fyrir samskonar eignir.

Stig 2: Gangvirðismatið byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina, annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum). Í stig 2 eru færðar fjáreignir þar sem ekki er virkur markaður. Matið á eignunum ákvarðast af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kauptilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna.

Stig 3: Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Við mat á fjáreignum sem falla undir stig 3 eru notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestinga- og fagfjárfestisjóða, söluréttur eða verðmat félagsins byggt á afkomu eða samanburði við sambærilegar fjáreignir.

Samstæða

31. desember 2016

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir á gangvirði	22.836.979	342.312	5.490.544	28.669.835
Fjáreignir haldið til gjalddaga á gangvirði	1.752.326	2.613.295	0	4.365.621
Fjáreignir samtals	24.589.305	2.955.607	5.490.544	33.035.456

Samstæða

31. desember 2015

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjáreignir á gangvirði	21.668.780	428.344	5.740.556	27.837.680
Fjáreignir til gjalddaga á gangvirði	1.769.340	2.578.935	0	4.348.275
Fjáreignir samtals	23.438.120	3.007.279	5.740.556	32.185.955

Breytingar sem falla undir stig 3 á árinu eru eftirfarandi:

	2016	2015
Staða 1.1.	5.740.556	6.194.794
Keypt	1.543.352	872.746
Selt/afborganir	(2.703.592)	(904.930)
Flutt á stig 1	0	(1.220.684)
Vextir og matsbreyting	910.228	798.630
Staða 31.12.	5.490.544	5.740.556

27. Áhættustýring

27.1 Almennt um áhættustýringu

Lög nr. 100/2016 um váttryggingastarfsemi tóku gildi 1. október 2016. Þessi lög sem gengið hafa undir nafninu Solvency II, hafa verið í undirbúningi á Evrópska efnahagssvæðinu undanfarin ár. Þessi nýja löggjöf kallar meðal annars á breyttar aðferðir við útreikning á gjaldþolskröfu váttryggingafélaga. Útreikningur á gjaldþolskröfu er nú áhættumiðaður og tekur á öllum helstu áhættuþáttum váttryggingafélaga. Líkanið (staðalreglan) sem útreikningurinn byggir á leggur mat á þessa áhættuþætti með 99,5% vágildi (e. Value at Risk), sem þýðir í raun að 0,5% líkur eru á því að félögin geti ekki staðið við skuldbindingar sínar næstu 12 mánuði eða í eitt ár af hverjum 200 árum.

Gjaldþol samstæðunnar er eigið fé hennar leiðrétt fyrir þeim liðum sem ekki eru varanlega aðgengilegir fjármunir í starfsemi hennar, s.s. óefnislegar eignir og væntar arðgreiðslur, en að viðbættu vikjandi skuldabréfi.

Áhættustýring er eitt af lykilstarfssviðum váttryggingafélags samkvæmt lögum 100/2016 og sér áhættustýring VÍS um að framfylgja þeim ákvæðum sem snúa að áhættustýringu. Samstæðan hefur, í samræmi við lög, sett sér stefnu um samhæfða áhættustýringu. Stefnan er samþykkt af stjórn og nær jafnt til móðurfélagsins VÍS og dótturfélags þess, Lífis. Í stefnunni er fjallað um skipulag og framkvæmd áhættustýringar, tilgreiningu áhættuþátta, skýrslu- og upplýsingagjöf og skyldur starfsmanna til að stuðla að framgangi stefnunnar. Þar kemur fram að samstæðan hefur skilgreint markaðsáhættu, váttryggingaáhættu og rekstraráhættu sem lykiláhættu í starfsemi hennar auk þess sem samþjöppunar- og mótaðilaáhættu eru veigamiklir áhættuþættir. Í skýringunum sem hér koma á eftir er greint frá þessum áhættum.

27.2 Eigið áhættu- og gjaldþolsmat (ORSA)

Samkvæmt lögum skulu váttryggingafélög framkvæma eigið áhættu- og gjaldþolsmat (ORSA) þar sem meta skal heildar fjármagnsþörf félagsins miðað við áhættusamsetningu, áhættuþol og viðskiptaáætlun þess. ORSA er í raun allir þeir ferlar og aðferðir sem nýtast til að auðkenna, greina, vakta, stýra og skýra frá þeirri áhættu sem váttryggingafélag er útsett fyrir eða getur orðið útsett fyrir til bæði skemmri og lengri tíma og til að ákvarða það eigið fé sem nauðsynlegt er til að tryggja að félagið uppfylli gjaldþolskröfu sína á sérhverjum tíma, jafnvel þótt það verði fyrir verulegum áföllum. Samstæðan hefur í þessu sambandi sett sér stefnu um eigið áhættu- og gjaldþolsmat sem samþykkt hefur verið af stjórn hennar. Niðurstöður þessa ferlis veita stjórn og stjórnendum upplýsingar um áhættusnið og fjárhagsþörf samstæðunar miðað við gefnar forsendur. Stjórn og stjórnendur hafa niðurstöðurnar til hlíðsjónar við allar stefnumarkandi ákvarðanir í samstæðunni, við gerð viðskipta- og rekstraráætlana, fjárstýringu og þróun nýrra vara.

27.3 Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á tapi eða ófyrirséðri breytingu á fjárhagsstöðu, sem stafar af sveiflum á markaðsvirði eigna, skuldbindinga og fjármálagerninga.

Stefnumótun um stýringu á markaðsáhættu fer fyrst og fremst fram við endurskoðun á stefnu um fjárfestingar og samsetningu eignaflokka í eignasafni. Við gerð þeirrar stefnu er tekið mið af áhættuvilja samstæðunnar, væntingum um ávöxtun eigna og sögulegri greiningu á ávöxtun. Horft er til núverandi eignasafns og þess umhverfis og þeirra takmarkana sem taka þarf mið af. Með markvissri stýringu á eignasafni er hægt að jafna sveiflur og lágmarka áhættu tengda breytingu á markaðsvirði eigna samstæðunnar.

Helstu þættir markaðsáhættu sem sérstaklega eru skoðaðir:

- Vaxtaáhætta.
- Hlutabréfaáhætta.
- Verðbólguáhætta.
- Gjaldmiðlaáhætta.

27.4 Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er hættan á tapi vegna sveiflna í gangvirði fjármálagerninga vegna breytinga á vöxtum (ávöxtunarkröfu). Líftími (e. duration) eignasafns er í flestum tilfellum ekki sá sami og líftími váttryggingaskuldar og því getur myndast vaxtaáhætta í rekstri samstæðunnar.

Næmigreining

Í töflunni hér að neðan er sýnt hver áhrif 50 og 100 punkta hækkunar vaxta á vaxtaberandi eignir hefði á afkomu og eigið fé á reikningsskiladegi. Næmigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif á rekstrarreikning og eigið fé.

Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun vaxta hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2016		31.12.2015	
	50 pkt	100 pkt	50 pkt	100 pkt
Áhrif á afkomu og eigið fé	54.250	108.500	53.931	107.862

Skýringar

27.5 Hlutabréfaáhætta og önnur verðáhætta markaðsverðbréfa

Hlutabréfaáhætta er hættan á tapi vegna verðbreytinga á hlutabréfum.

Samtæðan fjárfestir í hlutabréfum, bæði til að hámarka ávöxtun og dreifa áhættu til að jafna sveiflur í eignasafni. Til að lágmarka áhættu af hlutabréfaeign samtæðunnar eru eftirfarandi mörk sett í stefnu um fjárfestingar:

- Hámark á vægi hlutabréfa í eignasafni samtæðunnar.
- Hámarkseignarhlut í skráðum og óskráðum innlendum hlutabréfum.
- Hámark í hverri atvinnugrein.

Auk þess eru sett viðmið um kaup í hlutabréfasjóðum til að tryggja áhættudreifingu.

Samtæðan fjárfestir einnig í markaðsskuldabréfum til að dreifa áhættu og jafna sveiflur og tekur stefna samtæðunnar um fjárfestingar á því.

	31.12.2016	31.12.2015
Hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði gegnum rekstrarreikning	11.423.180	10.413.517
Skuldabréf og önnur verðbréf á gangvirði gegnum rekstrarreikning	17.246.655	17.424.163

Áhrif af 5% og 10% hækkun á markaðsverði hlutabréfa og skuldabréfa á afkomu og eigið fé að teknu tilliti til 20% tekjuskatts eru sýnd hér að neðan. 5% og 10% lækkun á markaðsverði hefði sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2016		31.12.2015	
	5%	10%	5%	10%
Hlutabréf - áhrif á afkomu	571.159	1.142.318	520.676	1.041.352
Skuldabréf - áhrif á afkomu	689.866	1.379.732	696.967	1.393.933

27.6 Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er hættan á tapi sem myndast vegna sveiflna í verðbólgu á verðtryggingarjöfnuð. Verðtryggingarjöfnuður er mismunur á milli verðtryggðra eigna og skulda. Stór hluti váttryggingaskuldar er í eðli sínu verðtryggður og hluti af eignum samtæðunnar er verðtryggður. Hætta er á að eignasafn samtæðunnar fylgi ekki verðlagsþróun með sama hætti og váttryggingaskuld.

Í stefnu um fjárfestingar eru sett mörk um lágmark verðtryggðra eigna. Stefnt er að því að fjárfesta í verðbréfum sem eru annað hvort verðtryggð eða hafa þá eiginleika að vaxa að raunvirði.

Skýringar

27.7 Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er hættan á tapi sem verður vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldeyrisjöfnuður er mismunurinn á milli eigna og skulda eftir gjaldmiðlum. Hluti af verðbréfaeign samstæðunnar og hluti af váttryggingaskuld hennar er í erlendum gjaldmiðlum. Þegar viðmið eru sett um vægi eigna eftir gjaldmiðlum í stefnu um fjárfestingar er tekið mið af gjaldmiðlaáhattu samstæðunnar.

Meirihluti eigna og skulda samstæðunnar er í íslenskum krónum en þó á hún nokkuð af erlendum fjáreignum. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur samstæðunnar. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka tillit til meðalgengis Seðlabanka Íslands en árslokagengi er miðgengi Íslandsbanka.

Mynt	Árslokagengi		Meðalgengi		Ársflökt
	2016	2015	2016	2015	2016
USD	113,30	130,14	120,67	131,85	-12,9%
EUR	119,35	141,30	133,59	146,30	-15,5%
GBP	139,16	191,87	163,80	201,58	-27,5%
DKK	16,05	18,93	17,94	19,62	-15,2%
NOK	13,15	14,69	14,37	16,37	-10,5%
SEK	12,49	15,41	14,13	15,64	-19,0%
Gengisáhætta 31.12.2016			Eignir	Skuldir	Hrein staða
USD			943.100	1.061.144	(118.044)
EUR			545.412	328.743	216.669
GBP			1.255.200	439.177	816.023
DKK			19.279	0	19.279
NOK			39	0	39
SEK			7	0	7
Samtals			2.763.037	1.829.064	933.973
Gengisáhætta 31.12.2015			Eignir	Skuldir	Hrein staða
USD			2.887.506	1.225.823	1.661.683
EUR			970.990	325.304	645.686
GBP			1.504.047	559.942	944.105
DKK			26.485	0	26.485
NOK			14.677	0	14.677
SEK			1.056	0	1.056
Samtals			5.404.761	2.111.069	3.293.692

Skýringar

27.7 Gjaldmiðlaáhætta (frh.)

Næmigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif 5% og 10% hækkunar á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi gjaldmiðli á reikningssskiladegi. Í töflu hér á undan má sjá þær erlendu eignir og skuldir sem næmigreiningin tekur til, en þær eru að verulegum hluta erlend verðbréf. Næmigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmigreiningin tekur tillit til 20% tekjuskatts og endurspeglar þau áhrif sem koma fram í rekstrarreikningi og á eigið fé. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerna í erlendri mynt er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé.

Áhrif á afkomu og eigið fé

	31.12.2016		31.12.2015	
	5%	10%	5%	10%
USD	(4.722)	(9.444)	66.467	132.935
EUR	8.667	17.334	25.827	51.655
GBP	32.641	65.282	37.764	75.528
DKK	771	1.542	1.059	2.119
NOK	2	3	587	1.174
SEK	0	1	42	84

Lækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart ofangreindum gjaldmiðlum hefði haft í för með sér hækkun á hagnaði og eigin fé.

27.8 Mótaðilaáhætta

Rekstur samstæðunnar byggir á tveimur stöðum, váttrygginga- og fjárfestingastarfsemi og er áhættu gagnvart mótaðila að finna í hvorri starfsemi fyrir sig.

Helstu þættir mótaðilaáhættu eru:

- Hættan á lækkun á styrkleikamati útgefenda skuldabréfa (e. spread risk).
- Hættan á að mótaðili geti ekki staðið við þær skuldbindingar sem samningar segja til um.

Helstu upptök mótaðilaáhættu eru:

- Frumtryggingar.
- Endurtryggingar.
- Lánveitingar.
- Skuldabréfakaup.
- Innlán í bönkum

Fylgst er reglulega með mótaðilaáhættu samstæðunnar.

Mótaðilaáhætta greinist þannig:

	2016	2015
Markaðsskuldabréf, lánshæfismat BBB + ...	3.452.219	5.557.880
Markaðsskuldabréf, lánshæfismat BBB	5.299.024	0
Markaðsskuldabréf, lánshæfismat BBB -	0	4.101.214
Markaðsskuldabréf, lánshæfismat BB	916.144	0
Markaðsskuldabréf, lánshæfismat BB -	462.233	2.494.611
Fjáreignir haldið til gjalddaga BBB + ...	2.794.727	2.745.796
Fjáreignir haldið til gjalddaga BB	1.562.800	0
Fjáreignir haldið til gjalddaga BB -	0	1.574.029
Önnur markaðsverðbréf	7.117.034	5.270.458
Veðlán og önnur útlán	41.461	48.431
Viðskiptakröfur	5.706.473	5.482.145
Kröfur á endurtryggjendur	24.970	10.619
Aðrar kröfur	1.740.968	1.756.206
Handbært fé	1.063.335	1.428.183
	<u>30.181.389</u>	<u>30.469.571</u>

Hámarks mótaðilaáhætta samstæðunnar er sú bókfærða staða sem sundurliðuð er hér að ofan.

Skýringar

27.9 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hætta á að samstæðan hafi ekki yfir nægum lausum fjármunum að ráða eða geti ekki selt eignir í tæka tíð til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum þegar við á.

Reglulega er fylgst með stöðu lausafjár, þróun sem orðið hefur og hvaða áhrif staða markaða og framtíðarhorfur hafa. Sérstök áhersla er lögð á að til sé laust fé til að mæta þeim hluta tjónaskuldar sem væntanlegur er til greiðslu hverju sinni sem og öðrum skuldum. Laust fé samstæðunnar dugar mjög vel til þess að standa straum af væntu fjárústreymi. Samstæðan hefur með stefnu sinni um lausafé sett sér stefnu um lágmarks handbært fé á hverjum tíma auk þess sem stóran hluta heildareignar hennar er hægt að innleysa tafarlaust.

Vænt sjóðflæði skulda greinist þannig:

	Innan eins árs	2018	2019 og síðar	Samtals
31.12.2016				
Tjónaskuld	7.809.868	2.773.399	6.779.006	17.362.273
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	1.134.707	0	0	1.134.707
	Innan eins árs	2017	2018 og síðar	Samtals
31.12.2015				
Tjónaskuld	6.265.515	2.902.722	7.206.931	16.375.168
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	1.193.374	0	0	1.193.374

27.10 Vátryggingaáhætta

Vátryggingaáhætta er hætta á tapi eða ófyrirséðri hækkun á vátryggingaskuldbindingum vegna ófullnægjandi verðlagningar eða mats á vátryggingaskuld.

Helstu þættir vátryggingaáhattu eru:

- Samningaáhætta.
- Sala- og áhættumat.
- Vörustjórnun.
- Vörubrúun og nýjar vörur.
- Vátryggingaskuld.
- Afgreiðsla og uppgjör tjóna.
- Endurtryggingavernd.

Flokkar vátrygginga - Iðgjöld ársins

	2016		2015	
Eignatryggingar	4.034.572	22,0%	3.714.075	22,4%
Sjó- og farmtryggingar	477.657	2,6%	425.865	2,6%
Lögboðnar ökutækjetryggingar	5.969.053	32,6%	5.308.057	32,0%
Aðrar ökutækjetryggingar	2.564.143	14,0%	2.239.505	13,5%
Ábyrgðartryggingar	987.161	5,4%	912.766	5,5%
Slysa- og sjúkratryggingar	2.062.436	11,3%	1.745.813	10,5%
Líf- og heilsutryggingar	1.084.748	5,9%	1.010.929	6,1%
Endurtryggingar	1.139.263	6,2%	1.239.728	7,4%
	18.319.033	100,0%	16.596.739	100,0%

Innlend og erlend starfsemi - Iðgjöld ársins

Innlend starfsemi	17.179.770	93,8%	15.357.010	92,5%
Erlend starfsemi	1.139.264	6,2%	1.239.728	7,5%
	18.319.033	100,0%	16.596.739	100,0%

Samningaáhætta er sú hætta tengd gerð vátryggingasamninga sem felst fyrst og fremst í röngum eða óskýrum upplýsingum á vátryggingaskírteinum eða á öðru formi sem lagalega telst sambærilegt. Áhætta tengist einnig því að gildissvið skilmála sé óskýrt. Áhætta tengd endurtryggingasamningum felst í að ekki sé til staðar vernd við tjóni.

Áhættur tengdar sölu, endurnýjun og áhættumati felast í því að sú vátryggingavernd sem samstæðan selur sé undirverðlögð eða áhættumat sé ófullnægjandi. Hér undir fellur einnig áhætta vegna mistaka starfsmanna, vátryggingaráðgjafa, sölumanna og vátryggingamiðlara. Sama á við um meðferð persónuupplýsinga og samkeppnislög.

Áhætta tengd vörustjórnun felst í því að ekki sé nægjanlegt eftirlit með þróun og afkomu einstakra vátryggingagreina samstæðunnar og að ekki sé gripið inn í með iðgjaldabreytingum eða öðrum ráðstöfunum.

27.10 Vátryggingaáhætta (frh.)

Áhættan tengd vöruþróun og nýrri vöru felst í því að ekki er unnin tilskilin undirbúningsvinna, með þeim afleiðingum að áætlanir standast ekki og taprekstur verður.

Áhætta tengd vátryggingaskuld felst í því að skuldbindingar samstæðunnar vegna vátryggingasamninga séu vanmetnar, hvort sem um er að ræða iðgjalda- eða tjónaskuld. Iðgjaldaskuldin er áætluð skuldbinding vegna gildandi vátryggingasamninga fram að næstu endurnýjun þeirra. Tjónaskuldin er áætluð skuldbinding vegna orðinna óuppgærðra tjóna bæði þeirra sem samstæðunni hefur verið tilkynnt um og einnig þeirra tjóna sem orðið hafa en ekki hefur enn verið tilkynnt um. Við mat á vátryggingaskuld samstæðunnar eru aðferðir Solvency II notaðar.

Næmigreining

Taflan sýnir hvaða áhrif 1% breyting á tjónsfjárhæðum, tjónaskuld og iðgjöldum hafa á afkomu og eigið fé samstæðunnar.

	2016	2015
Tjónsfjárhæðir	112.358	101.697
Tjónaskuld	124.784	121.865
Iðgjöld miðað við óbreytt tjóna- og kostnaðarhlutföll	10.322	8.450

Helstu áhættuþættir sem felast í afgreiðslu og uppgjöri tjóna eru mistök, rangar ákvarðanir eða misferli starfsmanna. Einnig felst áhætta í að tjónþoli greini rangt frá eða ýki afleiðingar tjóns, þ.e. vátryggingasvik. Hér fellur einnig undir umsýsla viðkvæmra persónuupplýsinga og að verktafar á vegum samstæðunnar fari út fyrir verksvið sitt.

Áhætta tengd endurtryggingavernd er m.a. sú að endurtryggjandi standi ekki við skuldbindingar sínar, fjárhæð endurtryggingaverndar sé ekki nægjanleg, misræmi sé á milli frumtrygginga- og endurtryggingaverndar og mismunandi túlkun á milli frumtryggjanda og endurtryggjanda á endurtryggingarsamningi. Í stefnu samstæðunar er kveðið á um að endurtryggjendur skuli hafa öryggismat frá alþjóðlegu matsfyrirtæki og sett eru mörk á hve mikla áhættu samstæðan endurtryggir hjá hverjum endurtryggjanda. Kröfur um öryggismat endurtryggjanda fara eftir áætluðum uppgjörstíma tjóna í viðkomandi samningi, en fjöldi endurtryggjanda á samningi og hámark áhættu hjá einum endurtryggjanda tekur auk þess mið af öryggismati þeirra. Eftirfarandi tafla sýnir hlutfallega skiptingu iðgjalda til endurtryggjanda eftir öryggismati þeirra árið 2016 og áætlaða skiptingu 2017.

	2017	2016
AA+	5,0%	5,2%
AA-	80,5%	81,9%
A+	9,2%	7,5%
A	0,8%	0,8%
A-	4,5%	4,6%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

27.11 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er öll áhætta sem bundin er við almennan rekstur samstæðunnar og er skilgreind sem hætta á beinu og óbeinu tapi í tengslum við innri starfsemi félagsins s.s. starfsfólk, skipulag, samningsgerð og skjölun, verkferla, tækni, ytri þætti, s.s. lagalegrar áhættu og viðskiptasambanda. Stefna félagsins er að draga úr rekstraráhættu að teknu tilliti til kostnaðar við fyrirbyggjandi aðgerðir.

Helstu þættir rekstraráhættu eru:

- Skipulag.
- Skjölun og samningsgerð.
- Upplýsingatækni.
- Starfsfólk.
- Ytri atburðir.

Skýringar

27.12 Innri stjórnun og eftirlit

Samstæðan hefur sett sér stefnu um innri stjórnun og eftirlit. Stefna samstæðunnar er að vera með vel skipulagða og áreiðanlega innri stjórnun og eftirlit sem er órjúfanlegur hluti samhæfðrar áhættustýringar. Innri stjórnun og eftirlit er ferli sem mótað er af stjórn, stjórnendum þess og starfsmönnum og er ætlað að veita hæfilega vissu um að samstæðan nái markmiðum sínum um:

- Árangur og skilvirkni í starfsemi (rekstartengd markmið).
- Að upplýsingar séu áreiðanlegar (markmið um réttar upplýsingar).
- Að lögum og reglum sé fylgt í hvívetna (markmið um reglufylgni).

27.13 Samsett hlutfall og rekstrarhlutfall

Samsett hlutfall sýnir samanlagðan tjónakostnað, rekstrarkostnað og endurtryggingakostnað sem hlutfall af iðgjöldum ársins. Rekstrarhlutfall reiknast eins og samsett hlutfall að öðru leyti en því að í nefnara bætast fjárfestingartekjur og aðrar tekjur af váttryggingarekstri við iðgjöld ársins. Tjónakostnaður, rekstrarkostnaður og endurtryggingakostnaður reiknast sem hlutföll af iðgjöldum ársins.

Hlutföll vegna 2014, 2015 og 2016 eru reiknuð samkvæmt aðferðum Solvency II og lýst er hér að ofan. Hlutföll vegna fyrri ára eru reiknuð í samræmi við eldri löggjöf.

Eftirfarandi tafla sýnir samsett hlutfall, rekstrarhlutfall og aðrar helstu lykiltölur váttryggingarekstrar síðastliðin fimm ár. Lífis varð hluti af samstæðunni 1. apríl 2012.

	2016	2015	2014	2013	2012
Eigið tjónahlutfall	79,6%	79,4%	82,4%	75,5%	75,6%
Tjónahlutfall	81,1%	76,7%	80,4%	78,7%	73,6%
Rekstrarkostnaðarhlutfall	21,4%	21,5%	21,4%	21,4%	21,6%
Endurtryggingakostnaðarhlutfall	-0,9%	3,3%	2,7%	-2,3%	3,3%
Samsett hlutfall	101,7%	101,5%	104,5%	97,8%	98,5%
Fjárfestingatekna hlutfall	6,6%	6,9%	6,4%	7,3%	6,8%
Hlutfall annarra tekna af váttryggingarekstri	0,9%	1,0%	1,0%	1,0%	0,8%
Rekstrarhlutfall	94,6%	94,1%	97,3%	90,3%	91,6%

28. Tengdir aðilar

Tengdir aðilar eru þeir aðilar, eða félög í þeirra eigu, sem hafa umtalsverð áhrif á samstæðuna, beint eða óbeint. Tengdir aðilar eru stórir hluthafar, stjórnarmenn og nefndarmenn undirnefnda stjórnar, lykilstarfsmenn og fjölskyldur þeirra, sem og aðilar sem er stjórnað af eða eru verulega háðir samstæðunni. Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila. Gerð er grein fyrir launum og hlunnindum stjórnenda í skýringu 9.

Viðskipti við tengda aðila og stöður í efnahagsreikningi greinast þannig:

2016	Tekjur	Gjöld	Eignir	Skuldir
Stjórn og lykilstarfsmenn	6.443	13.016	10.758	1.508
2015				
Stjórn og lykilstarfsmenn	8.253	9.223	12.094	0

29. Ábyrgðir og önnur mál

Samstæðan hefur gert húsaleigusamninga á ýmsum stöðum á landinu. Greiðslubyrði samstæðunnar vegna húsaleigusamninga eru í árslok 2016 14 milljónir króna á mánuði og heildar skuldbindingin er 350 milljónir króna. Samningar þessir eru tímabundnir leigusamningar og gilda til 2019 - 2027.

Samkvæmt samningum þessum eru leigugreiðslur næsta árs 166 milljónir króna og á árunum 2018-2020 eru þær 183 milljónir króna á ári.

Greidd leiga vegna þessara samninga á árinu 2016 var 202 milljónir króna og á árinu 2015 var hún 215 milljónir króna.

30. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Engir atburðir hafa orðið eftir lok reikningsskiladags sem krefjast lagfæringa eða breytinga á ársreikningnum.

31. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir:

Reikningsskilaaðferðum sem er lýst hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir öll tímabil sem koma fram í ársreikningnum af öllum félögum í samstæðunni. Samstæðan hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkanir sem gilda fyrir reikningsskilatímabil sem hófust 1. janúar 2015, Evrópusambandið hefur staðfest og eiga við um starfsemi hennar. Samstæðan hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir sem taka gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast eftir 1. janúar 2015, en heimilt er að taka upp fyrir. Áhrif þess á reikningsskil samstæðunnar hafa ekki verið metin.

Félagið hefur ekki innleitt nýja eða endurbætta staðla sem hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi. Það er mat stjórnenda að innleiðing nýrra og endurbættra staðla og túlkana sem ekki hafa tekið gildi muni ekki hafa ekki veruleg áhrif á ársreikninginn, stjórnendur hafa ekki endalega lokið mati á áhrifum IFRS 16 sem mun gilda fyrir reikningsár sem hefist 1. janúar 2019 verði hann staðfestur af Evrópusambandinu.

Til að auka upplýsingagildi ársreikningsins eru skýringar við hann birtar á grundvelli þess hversu viðeigandi og mikilvægar þær eru fyrir lesendur hans. Því eru upplýsingar sem hvorki eru metnar mikilvægar né viðeigandi fyrir notendur ársreikningsins ekki birtar í skýringum.

31.1 Samstæða

Ársreikningur samstæðunnar innifelur ársreikning móðurfélagsins og dótturfélags þess. Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Samstæðan fer með yfirráð þegar hún ber áhættu eða hefur ávinning af breytilegri arðsemi af hlutdeild sinni í félagi og getur haft áhrif á arðseminna vegna yfirráða sinna. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

Rekstrarniðurstaða keyptra eða seldra dótturfélaga á árinu er meðtalin í samstæðurekstrarreikningi frá og með yfirtökudegi eða fram að söludegi eftir því sem við á.

Í samstæðureikningnum eru birtar tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og því er viðskiptum innan hennar eytt út við gerð reikningsskilanna. Ef við á eru gerðar leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaga til samræmis við reikningsskilaaðferðir samstæðunnar.

Þegar eignarhald móðurfélags á dótturfélagi er minna en 100% er færð hlutdeild minnihluta í eigin fé og rekstrarafkomu. Þar sem hlutdeild minnihluta nemur óverulegum fjárhæðum er hún ekki sýnd sérstaklega í ársreikningnum.

31.2 Dótturfélög

Kaup á dótturfélögum eru færð samkvæmt kaupaðferð. Samkvæmt kaupaðferð eru eignir, skuldir og eiginfjárgæringar útgefnir af samstæðunni, sem látin eru í skiptum fyrir yfirráð í keyptu félagi, metnar til gangvirdis á yfirtökudegi. Kostnaður tengdur kaupunum er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem hann fellur til.

Ef kaupin fela í sér óvissa greiðslu er eignin eða skuldin sem tengist kaupunum metin á gangvirdi á kaupdegi. Síðari breytingar á gangvirdi slíkra eigna og skulda eru færðar til jöfnunar á kostnaði tengdum kaupunum þar sem þær uppfylla skilyrði um leiðréttingu á tímabilinu. Allar aðrar síðari breytingar á gangvirdi óvissra eigna og skulda eru færðar í samræmi við viðeigandi staðla. Ekki eru færðar breytingar á óvissum greiðslum flokkuðum meðal eigin fjár.

31.3 Viðskiptavild

Viðskiptavild sem myndast við sameiningar er færð til eignar þann dag sem félagið nær yfirráðum í keyptu félagi. Viðskiptavild er mismunur á kaupverði dótturfélags og hlutdeild í hreinni eign þess eftir að eignir og skuldir hafa verið metnar til gangvirdis á yfirtökudegi. Viðskiptavild er ekki afskrifuð heldur metin árlega með tilliti til virðisrýrnunar eða oftar ef vísbendingar eru um virðisrýrnun. Við framkvæmd virðisrýrnunarprófs er viðskiptavildinni skipt niður á fjárskapandi einingar. Þær fjárskapandi einingar sem viðskiptavildinni hefur verið úthlutað á eru prófaðar með tilliti til virðisrýrnunar og ef bókfært verð er hærra en virði þeirra hefur virðisrýrnun átt sér stað. Hafi virðisrýrnun átt sér stað er viðskiptavild fyrst færð niður og síðan aðrar eignir sem tilheyra viðkomandi einingu. Óheimilt er að bakfæra áður færða virðisrýrnun viðskiptavildar á síðari tímabilum.

31.4 Viðskiptasambönd

Viðskiptasambönd sem urðu til við yfirtöku á rekstri, eru afskrifuð á áætluðum nýtingartíma, 10 árum.

31.5 Tekjur

Iðgjöld

Tekjufærð iðgjöld í rekstrarreikningi eru þau iðgjöld sem falla til á rekstrarárinu að viðbættum yfirfærðum iðgjöldum frá fyrra ári en að frádregnum iðgjöldum til næsta árs sem færast sem iðgjaldaskuld. Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáhættu sem ekki er útrunninn.

Arður og vaxtatekjur

Arður af fjárfestingum er tekjufærður á þeim degi sem arðsréttur hefur stofnast.

Vaxtatekjur eru færðar þegar líklegt þykir að samstæðan muni hafa hagrænan ávinning af þeim og unnt er að meta fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Virkir vextir eru sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjáreignarinnar þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar.

31.6 Gjöld af váttryggingastarfsemi

Gjaldfærð tjón í rekstrarreikningi eru tjón sem urðu á árinu ásamt endurmati tjóna vegna fyrri ára. Tjónaskuld í efnahagsreikningi er heildarfjárhæð tilkynnta óuppgerðra tjóna auk tryggingafræðilegrar áætlunar fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum.

31.7 Vátryggingasamningar

Félagið gefur út samninga sem flytja bæði vátryggingalega og fjármálalega áhættu frá viðskiptavinum til þess.

Skilgreining vátryggingasamninga

Með vátryggingasamningi tekur vátryggjandinn að sér að bæta vátryggðum fjárhagslegar afleiðingar vátryggingaáttburðar sem kveðið er á um í vátryggingaskilmálum.

Vátryggingaáttburðurinn er óviss, ekki er vitað hvort hann verður eða hvenær og oftast er ekki vitað hverjar fjárhagslegar afleiðingar hans verða ef til hans kemur.

Flokkun vátrygginga

Vátryggingasamningar sem teljast til skaðatrygginga eru á sviði ábyrgðartrygginga, slysatrygginga og eignatrygginga, þar með talið sjó- og farmtryggingar.

Ábyrgðartryggingar vernda viðskiptavini félagsins gegn þeirri áhættu að valda þriðja aðila fjárhagslegu tjóni eða afleiddu tjóni vegna lögmætrar starfsemi.

Slysatryggingar bæta vátryggðum eigin skaða í samræmi við skilmála.

Eignatryggingar greiða bætur til viðskiptavina samstæðunnar vegna tjóns eða taps á eignum. Viðskiptavinir í atvinnurekstri geta einnig átt kröfu um bætur vegna tapaðs hagnaðar verði hinar tryggðu eignir fyrir tjóni, þannig að atvinnureksturinn dragist saman eða falli niður tímabundið.

Líftryggingar taka til manngs lífs, til dæmis dauða og þess að lifa út vátryggingatímamann. Iðgjöld teljast til tekna á því tímabili sem vátryggingasamningurinn gildir og bætur eru gjaldfærðar á því tímabili sem tjónið verður.

Fjárfestingar með fjárfestingaráhættu líftryggingataka

Fjárfestingar með fjárfestingaráhættu líftryggingataka eru fjáreignir í eigu félagsins sem vátryggingataka í söfnunarlíftryggingum hafa valið og bera fjárfestingaráhættu af samkvæmt skilmálum söfnunarlíftrygginga. Líftryggingaskuld með fjárfestingaráhættu líftryggingataka er skuldbinding félagsins gagnvart vátryggingatökunum að sömu fjárhæð.

Vátryggingaskuld

Samstæðan metur í lok reikningsárs hvort tilfærð vátryggingaskuld sé nægjanleg til þess að standa við áætlaðar skuldbindingar samstæðunnar vegna gerðra vátryggingasamninga með því að meta framtíðar fjárflæði vátryggingaskuldar. Allar breytingar á vátryggingaskuldinni koma fram í rekstrarreikningi. Við gerð matsins er tekið tillit til áætlana vegna allra samningsbundinna sjóðshreyfinga vegna tjóna og tjónakostnaðar.

Endurtryggingasamningar

Endurtryggingasamningar eru gerðir í þeim tilgangi að draga úr áhættu samstæðunnar. Endurtryggingasamningar eru ýmist hlutfallslegir eða bera alla áhættu fari tjónsatburður umfram fyrirfram umsamda tjónsfjárhæð.

Kröfur á endurtryggjendur vegna iðgjalda og tjóna eru færðar sem endurtryggingaeygnir. Þar er um að ræða kröfur vegna hlutdeildar þeirra í tjónum samkvæmt endurtryggðum vátryggingasamningum og hlutdeild í iðgjaldaskuld. Skuldbindingar vegna endurtrygginga eru hlutdeild þeirra í iðgjöldum vegna endurtryggingasamninga sem gjaldfærð er í rekstrarreikningi við endurnýjun endurtryggingasamninga.

31.8 Erlendir gjaldmiðlar

Gengismunur er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem hann fellur til.

31.9 Fjármagnskostnaður

Fjármagnskostnaður er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til.

31.10 Tekjuskattar

Gjaldfærðir tekjuskattar samanstanda af tekjusköttum til greiðslu og frestuðum tekjusköttum.

Tekjuskattar til greiðslu

Tekjuskattar til greiðslu eru tekjuskattar sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins auk leiðréttinga á tekjusköttum til greiðslu vegna fyrri ára. Skattskyldur hagnaður er að jafnaði annar en reikningshaldslegur hagnaður. Reiknaðir tekjuskattar miðast við gildandi skatthlutföll á reikningsskiladegi.

Frestaðir tekjuskattar

Frestaðir tekjuskattar stafa af tímabundnum mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar þar sem tekjuskattstofn samstæðunnar er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil hennar. Frestaðir tekjuskattar eru ekki færðir vegna viðskiptavildar sem ekki er skattalega frádráttarbær. Frestaðir tekjuskattar miðast við gildandi skatthlutfall á reikningsskiladegi.

Skatteign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

Frestaðir tekjuskattar eru gjaldfærðir í rekstrarreikningi nema þegar þeir tengjast liðum sem færðir eru beint á eigið fé en þá eru þeir einnig færðir þar.

31.11 Rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Rekstrarfjármunir eru færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Rekstrarfjármunir eru færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Afskriftir eru færðar á kerfisbundinn hátt á áætluðum nýtingartíma eignarinnar að teknu tilliti til vænts hrakvirðis. Afskriftaraðferð, áætlaður nýtingartími og hrakvirði er endurmetið að minnsta kosti árlega.

Hagnaður vegna sölu rekstrarfjármuna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi og er fært í rekstrarreikning meðal annarra tekna.

31.12 Hugbúnaður

Hugbúnaður er eignfærður á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð hugbúnaðar samanstendur af kaupverði hans og öllum beinum kostnaði við að koma honum í notkun. Hugbúnaður er afskrifaður línulega á 3 til 10 árum frá því hann er tekinn í notkun.

31.13 Fjáreignir

Fjáreignir samstæðunnar skiptast í fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, fjáreignir haldið til gjalddaga og lán og kröfur. Fjáreignir eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald að teknu tilliti til viðskiptakostnaðar þegar um er að ræða fjármálagerninga sem ekki eru færðir á gangvirði eftir upphaflega skráningu. Eftir upphaflega skráningu eru fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning færðar á gangvirði en fjáreignir haldið til gjalddaga og lán og kröfur eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði í samræmi við aðferð virkra vaxta.

Gangvirði er verð í venjubundnum viðskiptum með eign eða skuld á matsdegi. Nánar tiltekið er gangvirði eigna það verð sem fengist við sölu eigna en gangvirði skulda það verð sem greitt væri fyrir yfirfærslu skuldar í hefðbundnum viðskiptum markaðsaðila.

31.13 Fjáreignir (frh.)

Virkir vextir

Aðferð virkra vaxta felst í því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum og vaxtagjöldum jafnað á líftímanum. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings, eða yfir styttra tímabil ef við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Vaxtatekjur eru færðar miðað við virka vexti fyrir alla vaxtaberandi fjármálagerninga aðra en þá sem skilgreindir eru sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning þegar tilgangurinn er að hagnast á skammtímabreytingum. Sama á við um allar aðrar fjáreignir sem samstæðan tilgreinir á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Gangvirðisbreyting fjárfestinga í verðbréfum samanstendur af breytingum á gangvirði, arðstekjum, vaxtatekjum og verðbótum.

Fjáreign má tilgreina sem fjáreign á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu ef eitt af eftirfarandi skilyrðum er uppfyllt:

- flokkunin kemur í veg fyrir eða minnkar ósamræmi í mati eða skráningu.
- fjáreignin er hluti af safni fjáreigna eða fjárskulda eða hvoru tveggja og er metin á gangvirði í samræmi við skráða stefnu samstæðunnar við áhættustýringu eða fjárfestingastefnu.
- fjáreignin er hluti af samningi sem felur í sér eina eða fleiri samsetta afleiðu og heimilt er að allur samsetti fjármálagerningurinn (eign eða skuld) sé færður á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Fjárfestingar til gjalddaga

Fjáreignir eru flokkaðar sem fjárfestingar til gjalddaga þegar samstæðan á fjárfestingar í skuldabréfum, og hefur fyrirætlanir og getu til að eiga til gjalddaga. Fjárfestingar til gjalddaga eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti að frádreginni virðisýrnum þegar við á.

Lán og kröfur

Viðskiptakröfur, lán og aðrar kröfur sem hafa fastar greiðslur og eru ekki skráðar á virkum markaði eru flokkuð sem lán og kröfur. Lán og kröfur eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta að frádreginni virðisýrnum. Vaxtatekjur af lánnum og kröfum eru færðar miðað við virka vexti.

Virðisýrnum fjáreigna

Á reikningsskiladegi er bókfært verð fjáreigna, annarra en fjáreigna á gangvirði gegnum rekstrarreikning, metið í þeim tilgangi að kanna hvort vísbendingar séu um virðisýrnum. Virðisýrnum hefur orðið ef vænt framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti er lægra en bókfært verð. Ef virðisýrnum á ekki lengur við er hún bakfærð, þó aldrei umfram áður færða lækkun.

Eignasafn fjáreigna er metið til virðisýrnumar ef einstakar eignir eru þess eðlis að þær verði ekki metnar hver fyrir sig.

Á hverjum uppgjörsdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisýrnum fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning. Fjáreign telst hafa rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að atburður hafi átt sér stað, eftir upphaflega skráningu eignarinnar, sem leiðir til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af eigninni verði lægra en áður var talið og hægt er að meta áhrif atburðarins með áreiðanlegum hætti.

Við mat á virðisýrnum einstakra flokka fjáreigna styðst félagið við sögulega reynslu af slíkum eignum, þá dagsetningu sem hægt væri að endurheimta tapið og fjárhæð taps, með tilliti til mats stjórnenda á hvort núverandi efnahags- og lánasamstæður leiði til að tapið verði í raun hærra eða lægra en söguleg reynsla segir til um.

31.13 Fjáreignir (frh.)

Afskráning fjáreigna

Samtæðan afskráir fjáreignir aðeins þegar samningsbundinn réttur til framtíðarsjóðstreymis af fjáreigninni er ekki lengur til staðar eða þegar áhættan eða ávinningurinn af fjáreigninni flyst yfir á annan aðila.

31.14 Virðisrýrnun annarra eigna

Á reikningsskiladegi fara stjórnendur yfir bókfært verð efnislegra og óefnislegra eigna í þeim tilgangi að kanna hvort vísbindingar séu um virðisrýrnun. Sé slík vísbinding til staðar er endurheimtanlegt virði eignarinnar metið. Endurheimtanlegt virði fjárskapandi einingar sem eignin fellur undir er metið þegar ekki er hægt að meta endurheimtanlegt virði einstakra eigna.

Endurheimtanlegt virði er annað hvort gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði eða nýtingarvirði eignar, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er áætlað framtíðarfjárstreymi sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta þar sem vextirnir endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eigninni.

Óefnislegar eignir með óskilgreindan endingartíma og óefnislegar eignir sem eru ekki tilbúnar til notkunar eru á hverju ári prófaðar með tilliti til virðisrýrnunar og oftar ef vísbinding er um virðisrýrnun.

Sé endurheimtanlegt virði eignar metið lægra en bókfært verð er virði hennar fært niður í endurheimtanlegt virði. Tap vegna virðisrýrnunar er fært í rekstrarreikning.

Ef tap vegna virðisrýrnunar snýst við er bókfært verð eignarinnar hækkað aftur en þó aldrei umfram bókfært verð fyrir virðisrýrnun. Bakfærsla virðisrýrnunar færir í rekstrarreikning. Ekki er heimilt að bakfæra virðisrýrnun viðskiptavildar.

31.15 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð þegar samtæðan ber lagalega eða ætlaða skuldbindingu vegna liðinna atburða, líklegt er talið að til greiðslu komi og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

Fjárhæð skuldbindingar er byggð á besta mögulega mati á skuldinni sem er fyrirliggjandi á reikningsskiladegi. Ef skuldbindingin er metin út frá áætluðu framtíðarsjóðstreymi er hún færð miðað við núvirt áætlað sjóðstreymi.

Þegar virði skuldbindingarinnar er endurheimtanlegt frá þriðja aðila er fjárhæð hennar færð til eignar.

31.16 Fjárskuldir og eiginfjárgæringar

Flokkun í skuldir og eigið fé

Skuldir og eiginfjárgæringar eru flokkaðir sem fjárskuldir eða eigið fé, eftir eðli samnings.

Eiginfjárgæringar

Eiginfjárgæringur er hvers konar samningur sem felur í sér eftirstæða hagsmuni í eignum félags eftir að allar skuldir hans hafa verið dregnar frá.

Ábyrgðarskuldbindingar

Ábyrgðarskuldbindingar vegna fjárskulda eru upphaflega færðar á gangvirði. Við síðara mat eru aðrar ábyrgðarskuldbindingar, en þær sem flokkaðar eru á gangvirði gegnum rekstrarreikning, færðar við því sem hærra reynist:

- fjárhæð undirliggjandi skuldar sem metin er í samræmi við IAS 37 - *Skuldbindingar, óvissar skuldir og óvissar eignir*,
- fjárhæð upphaflegs samnings að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum í samræmi við reglur um skráningu tekna.

Fjárskuldir

Fjárskuldir samtæðunnar samanstanda af viðskiptaskuldum og öðrum skuldum. Fjárskuldir eru upphaflega færðar á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði og eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samtæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla út gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.